พระราโชวาท

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันจันทร์ ที่ 16 ธันวาคม 2528 (ภาคเช้า)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ข้าพเจ้ามาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหงประจำปีนี้ ข้าพเจ้ายินดีที่ได้ทราบรายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดีทุก ๆ ด้าน ขอแสดงความชื่นชมกับท่านผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุก ๆ คน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรปีนี้ ข้าพเจ้าตั้งใจจะกล่าวถึงเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับท่านทั้งหลายสักสองเรื่อง คือ เรื่องการดำรงตนให้สมฐานะของบัณฑิตเรื่องหนึ่ง กับ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบัณฑิตกับสังคมอีกเรื่องหนึ่ง ทั้งสองเรื่องนี้มีสาระและรายละเอียดปลีกย่อยอยู่มาก จะได้แยกกล่าวให้ทราบในแต่ละครั้งแต่ละวัน แต่ละคนควรติดตามรับทราบให้ต่อเนื่องกันตลอดทุกตอน เพราะเชื่อว่าจะนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการดำรงตนและพัฒนาสังคมได้ต่อไป

ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยถือว่าเป็นผู้มีการศึกษาสูง จึงเรียกชื่อว่าบัณฑิต บัณฑิตจะมีชื่อเป็นเกียรติยศแต่เพียงอย่างเดียวไม่สมควร จะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความคิด และความสามารถสมฐานะบัณฑิตด้วย ข้อนี้อธิบายได้ว่า ความรู้ของบัณฑิตควรเป็นความรู้เชิงวิชาการ ซึ่งมีทฤษฎีและข้อพิสูจน์เป็นเครื่องรองรับ พร้อมกันนั้นก็ต้องมีความคิดความสามารถ ที่จะนำหลักวิชาไปปรับใช้ในสถานการณ์จริงให้ได้โดยถูกต้องพอเหมาะพอดีด้วย เมื่อบุคคลมีความรู้จริงและนำไปใช้งานได้จริง จึงจะนับว่าเป็นบัณฑิตแท้ มิใช่เป็นบัณฑิตแต่เพียงชื่อ อีกประการหนึ่ง ในการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์นั้นจำต้องระลึกอยู่เสมอว่า บัณฑิตไม่ควรใช้ความรู้เพื่อประโยชน์ของตนเองเพียงอย่างเดียว ควรจะได้ใช้ความรู้เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมด้วย ให้ยิ่งไปกว่าใช้เพื่อตนเอง เพราะส่วนรวมนั้นเป็นพื้นฐานที่พึ่งที่อาศัยของบุคคล ให้บุคคลมีความสุขความเจริญได้ ถ้าทำได้แล้ว ความเป็นบัณฑิตในตัวก็จะสมบูรณ์ขึ้น และจะเป็นเกียรติเชิดชูตัวขึ้นมาได้อย่างแท้จริง

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่เข้มแข็งสมบูรณ์ด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา และเพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติทุก ๆ ประการของคนดี เพื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่การงานได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ และได้ประสบความสำเร็จ ความเจริญ และความสุขถ้วนทุกสิ่งในชีวิต.